

بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۰/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۷/۱۵

شعبان اولادی^۱، اصغر محمدی^۲، سعید نظری^۳

از صفحه ۱ تا ۲۸

چکیده

زمینه و هدف: سرمایه اجتماعی پلیس به عنوان ظرفیت و قابلیت مشارکت مردم در توسعه نظم و امنیت عمومی جامعه، از مفاهیم جدیدی است که با چرخش از گفتمان امنیت اجتماعی دولت‌محور به گفتمان امنیت اجتماعی جامعه‌محور، سهم و نقش مهمی پیدا کرده است. هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس است.

روش‌شناسی: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ نوع تحقیق، کمی است که از روش پیمایشی استفاده شده است. جامعه آماری، شهروندان ۱۸ تا ۶۵ سال شهر اصفهان و حجم نمونه براساس فرمول کوکران تعداد ۳۸۴ نفر تعیین گردید. روش نمونه‌گیری، خوشه‌ای چند مرحله‌ای توأم با تصادفی ساده است. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه محقق ساخته است. برای روایی (اعتبار) سوال‌های مربوط به متغیرها از روش تعیین اعتبار محتوایی و با گردآوری نظرات اساتید مجرب، کارشناسان و متخصصان مربوطه (تکنیک اعتبار‌صوری) و برای بررسی پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شده که آلفای پرسشنامه ۰/۸۴۲ محاسبه و مورد تأیید قرار گرفت. داده‌ها توسط آمار توصیفی و آزمون‌های آماری (ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t) با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که بین عوامل اجتماعی و سرمایه اجتماعی پلیس با مقدار ۰/۵۸۰ و بین عوامل فرهنگی و سرمایه اجتماعی پلیس با مقدار ۰/۵۶۳ رابطه به صورت مستقیم (مثبت) وجود دارد. و همچنین بین جنسیت، وضعیت تأهل، سن و نوع سکونت با سرمایه اجتماعی پلیس رابطه وجود دارد.

نتیجه‌گیری: سرمایه اجتماعی پلیس را می‌توان نتیجه ارتباط مؤثر میان اجتماع، پلیس و وجود هنجارهای مناسب همکاری و همیاری با پلیس دانست که به نوعی ریشه در اعتماد به پلیس، مشارکت با پلیس و آگاهی نسبت به پلیس دارد. خدشه در هر یک از ابعاد می‌تواند تأثیری بسیار مخرب بر سرمایه اجتماعی پلیس وارد نماید.

واژه‌های کلیدی: سرمایه اجتماعی پلیس، امنیت اجتماعی، مشارکت با پلیس، اعتماد به پلیس، آگاهی نسبت به پلیس.

۱- دکترای جامعه‌شناسی گروه‌های اجتماعی و عضو گروه علمی اجتماعی معاونت تربیت و آموزش ناجا، تهران، ایران (نویسنده مسئول).
sh.oladi9575@gmail.com رایانامه.

۲- استادیار گروه جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، اصفهان، ایران. رایانامه: asmohammadi@dehaghan.ac.ir

۳- دانش آموخته کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، اصفهان، ایران. رایانامه: aceednazari@gmail.com

مقدمه

امروزه، سرمایه اجتماعی نقشی بسیار برجسته‌تر از دیگر انواع سرمایه در جوامع ایفا می‌کند. اندیشمندان اجتماعی برای حل مشکل مربوط به کنش جمعی بر سرمایه اجتماعی تأکید دارند و بر این باورند که در نبود سرمایه اجتماعی دیگر سرمایه‌ها اثربخشی مطلوب خود را از دست می‌دهند و بدون سرمایه اجتماعی پیمودن راه توسعه و تکامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی دشوار و غیرممکن است (پاتنام^۱، ۱۳۸۰: ۲۸۵). سرمایه اجتماعی مجموعه‌ای از منابع و ذخایر ارزشمندی است که به طور بالقوه در روابط اجتماعی گروه‌ها و جامعه وجود دارد. برخی از این ذخایر که گاه از آنها به عنوان ارزش‌های اجتماعی نیز یاد می‌شود، عبارتند از صداقت، سلامت نفس، اعتماد، همبستگی و فداکاری. سرمایه اجتماعی از طریق این منابع کار افراد را در سطوح مختلف خرد، میانی و کلان جامعه آسان، سریع و کم هزینه و مطمئن می‌کند و بدین وسیله آنان را در رسیدن به اهداف مشترک اجتماعی کمک می‌کند (بانداری^۲، ۲۰۱۴: ۳۱۷).

در هر جامعه‌ای، پلیس در تأمین نظم و امنیت اجتماعی پایدار آن جامعه سهم عمده و محوری دارد و این مسأله مهم‌ترین عملکرد این سازمان را شکل می‌دهد و تلاش بسیاری می‌کند تا سطح همکاری درون سازمانی، بین سازمانی، برون سازمانی و بین‌المللی خود را از راه‌های گوناگون ارتقاء دهد و تقویت نماید. همچنین تقویت سرمایه اجتماعی پلیس در جامعه را باید تأثیر مختلف حوزه‌های زیر مجموعه سازمان پلیس هر جامعه در کنار استمرار روابط انسانی پلیس با شهروندان و نهادهای اجتماعی هر جامعه‌ای دانست.

سرمایه اجتماعی پلیس به عنوان ظرفیت و قابلیت مشارکت مردم در توسعه نظم و امنیت عمومی جامعه، از مفاهیم جدیدی است که با چرخش از گفتمان امنیت اجتماعی دولت محور به گفتمان امنیت اجتماعی جامعه محور، سهم و نقش مهمی پیدا کرده است. و کوشش برای ارتقای این سرمایه یکی از مهمترین اولویت‌ها و دغدغه‌های مسئولین نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران را شکل داده است. اثربخشی سرمایه اجتماعی بر

1- Putnam
2- Bhandari

روند فرایندهای پویایی چون امنیت را نمی‌توان مورد غفلت قرار داد. پلیس به عنوان یکی از نهادهای عمومی، از ارکان مهم هر حاکمیتی بوده به مثابه یکی از خرده نظام‌های اجتماعی؛ ارتقاء نظم و انضباط اجتماعی، تسهیل فرایند توسعه اجتماعی، اجرای قانون و حفاظت از آرامش و امنیت جامعه از کار ویژه‌های اصلی آن است. قدرت سازمان پلیس ناشی از حمایت و تأیید جامعه و نیز توانایی عاملان این سازمان در جلب و حفظ اعتماد مردم به سازمان پلیس است که منوط بر عواملی چون؛ حرفه‌ای بودن، عمومی بودن^۱ و بهره‌مندی از سرمایه اجتماعی است (غفاری، ۱۳۹۰: ۲۶).

سرمایه اجتماعی پلیس رابطه مستقیمی با پنداشت مردم نسبت به پلیس دارد. مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی پلیس با میزان اعتماد، اطلاع‌رسانی و ایجاد آگاهی، درجه مقبولیت و منزلت اجتماعی پلیس، سطح مشارکت مردم با پلیس و سطح اقتدار پلیس در جامعه سنجیده می‌شود. هر یک از این مؤلفه‌ها نیز با شاخص‌ها و پارامترهایی که میزان سرمایه اجتماعی پلیس را تعیین می‌نماید مورد اندازه‌گیری قرار می‌گیرد. لذا ایجاد، توسعه و ارتقای این مؤلفه‌ها به افزایش سرمایه اجتماعی پلیس و در نتیجه ارتقای توانمندی و کارآمدی آن در ایجاد نظم و امنیت و عدم وجود، تضعیف و کاهش این مؤلفه‌ها به زوال و افول سرمایه اجتماعی پلیس و در نتیجه کاهش کارآمدی آن منجر خواهد گردید.

مسئله‌مند بودن سرمایه اجتماعی پلیس را می‌توان از یافته‌های تجربی در تحقیقات پیشین مسلمی و فاضلی (۱۳۹۸)، فعلی و همکاران (۱۳۹۷)، ولی بیگی و همکاران (۱۳۹۶)، سهراب‌زاده و همکاران (۱۳۹۶)، حبیب‌زاده و سلطانی (۱۳۹۵)، دوستدار (۱۳۹۵)، مفاخری (۱۳۹۳)، بیات (۱۳۸۹)، دعاگویان و رفیعی (۱۳۸۷) استنباط کرد.

در این پژوهش دغدغه محقق، این است که استان اصفهان جزء استان‌های مهاجرپذیر کشور و مستعد انواع آسیب‌های اجتماعی از قبیل خشونت، سرقت، اعتیاد، درگیری‌های خیابانی، بی‌بندوباری‌های جنسی، قتل و... است. همچنین، آسیب‌های اجتماعی در شهرهای دیگر به نوعی در اصفهان سرریز می‌شود. از طرف دیگر، به دلیل تنوع فرهنگی و قومی در این استان، سرمایه اجتماعی و مؤلفه‌های آن از آسیب‌پذیری

بیشتری برخوردار است و کم و بیش با این‌گونه مسائل و مشکلات دست به‌گریبان هستند. فقدان و یا کاهش سرمایه اجتماعی در استان اصفهان، می‌تواند در کاهش احساس امنیت اجتماعی تأثیرگذار باشد. فرماندهی انتظامی استان اصفهان علی‌رغم تغییر رویکرد از پیشگیرانه سلبی (تهدیدمحوری) به ایجابی (جامعه‌محوری) طی سال‌های اخیر و توجه کردن به شیوه‌های نرم‌افزاری در تأمین نظم و امنیت، نتوانسته است در حد انتظار شهروندان، از کلیه منابع و سرمایه‌های بالقوه موجود اجتماعی در تولید، حفظ و ارتقای امنیت عمومی استفاده نماید و با وضعیت مطلوب و مورد انتظار فاصله داشته و نیازمند بررسی علمی و ارائه راهکار بر این مسئله است. بنابراین تحقق امنیت عمومی نیازمند داشتن پلیس کارآمد است و کارآمدی یک سازمان در گرو سرمایه اجتماعی ساختاری، شناختی و وجود پیوند و هماهنگی مناسب بین مأموریت و عملکرد آن سازمان است که تأمین‌کننده اقتدار آن سازمان است. هدف از این پژوهش شناخت و درک درست از وضعیت روابط عوامل اجتماعی و فرهنگی با سرمایه اجتماعی پلیس می‌باشد تا بتواند به ما در ارتقای نظم و امنیت اجتماعی پایدار، سرمایه اجتماعی، شکوفایی و ترقی پلیس در جامعه، یاری رساند. علاوه بر عوامل جامعه‌شناختی مورد مطالعه در بررسی سرمایه اجتماعی پلیس، عوامل فردی افراد نظیر سن، جنس، تأهل، تحصیلات، درآمد، سکونت و وضعیت شغل نیز مورد شناسایی قرار گرفته‌اند، لذا با توجه به اهمیت سرمایه اجتماعی در افزایش عملکرد امنیت اجتماعی، تحقیق و تفحص پیرامون این موضوع ضروری به نظر می‌رسد و پژوهش حاضر درصدد پاسخگویی به این سوال است که چه رابطه‌ای بین عوامل فرهنگی - اجتماعی و سرمایه اجتماعی پلیس وجود دارد؟

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

در این پژوهش، برای بررسی و سنجش متغیرهای (اعتماد، مشارکت و آگاهی) و ابعاد آن، از یک چارچوب تلفیقی با استفاده از نظریه سرمایه فرهنگی پیر بوردیو، سرمایه اجتماعی پاتنام، کلمن و فوکویاما و صیوروت اجتماعی زتومکا، در نظر گرفته شده است.

سرمایه اجتماعی^۱

تا به حال تعاریف متعددی از مفهوم سرمایه اجتماعی ارائه شده که در ادامه به برخی از مهمترین آنها اشاره شده است. از نظر جیمز کلمن^۲، سرمایه اجتماعی شامل؛ فرآیندهای اجتماعی است که با تسهیل کنش اعضای خود، منافعشان را ارتقاء می‌دهد (عباس‌نژاد و مقدم، ۱۳۹۳: ۱۱۷). پاتنام، سرمایه اجتماعی را به مثابه مجموعه‌ای از ارتباطات افقی بین افراد و نیز وجوه گوناگون سازمان‌های اجتماعی نظیر اعتماد، هنجار و شبکه‌ها که با ایجاد و تسهیل امکانات هماهنگ، منافع متقابل و کارآیی جامعه را افزایش می‌دهند، تعریف می‌کند (عباس‌نژاد و مقدم، ۱۳۹۳: ۱۱۷) به نظر فوکویاما سرمایه اجتماعی عبارتست از: «وجود مجموعه معینی از هنجارها یا ارزش‌های غیر رسمی است که اعضای گروهی که تعاون و همکاری میانشان مجاز است در آن سهیم و ذینفع هستند» (عباس‌نژاد و مقدم، ۱۳۹۳: ۱۱۷).

ابعاد سرمایه اجتماعی

سرمایه اجتماعی در این پژوهش از طریق ابعاد زیر سنجیده شده است:

الف) مشارکت اجتماعی: مشارکت اجتماعی عبارت است از شرکت فعال و سازمان یافته افراد و گروه‌های اجتماعی در امور اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ... جامعه به گونه‌ای که:

- ۱- حداکثر قدرت جمعی از طریق بسیج همه امکانات و قوای جمع حاصل آید؛
- ۲- این قدرت جمعی در راستای نیل به مصالح، علایق و منافع جامعه جهت‌گیری شود؛
- ۳- از طریق مشارکت همه جانبه افراد و گروه‌های اجتماعی، پیوندها و انسجام اجتماعی استحکام یابد؛
- ۴- امکان بلوغ و شکوفایی استعدادها و تکامل و توسعه فردی و اجتماعی فراهم آید (اسدپور و همکاران، ۱۳۹۹: ۱۰۱).

1- Social capital
2- Coleman

ب) **اعتماد اجتماعی:** منظور از اعتماد اجتماعی، انتظاراتی است که بر اساس هنجارهای مشترک و صداقت و رفتارهای همکاری جویانه ایجاد می‌گردد (اسدپور و همکاران، ۱۳۹۹: ۱۰۲). اعتماد اجتماعی را می‌توان داشتن حسن ظن به دیگران در روابط اجتماعی، که دارای دو طرف اعتمادکننده^۱ و اعتمادشونده^۲، فرد یا گروه است، دانست که تسهیل‌کننده روابط اجتماعی بوده و امکان سود یا زیان را در خود نهفته دارد (کلمن، ۱۳۸۴: ۶۶). از نظر پاتنام اعتماد همکاری را تسهیل می‌کند و هر چه سطح اعتماد در یک جامعه بالاتر باشد احتمال همکاری هم بیشتر خواهد بود و باز همکاری به نوبه خود اعتماد ایجاد می‌کند. نبود این ویژگی در برخی جوامع عهدشکنی، فریب و حيله، بهره‌کشی، انزوا، بی‌نظمی و رکود را به دنبال خواهد داشت (فوکویاما، ۱۳۷۹: ۱۲).

ج) **اطلاع‌رسانی و ایجاد آگاهی:** اطلاع‌رسانی و ایجاد آگاهی فرایندی است که به واسطه آن اهداف، تصمیم‌گیری‌ها، سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و عملکرد یک نهاد، گروه یا فرد به دیگران اعلام می‌گردد. در دیدگاه نظریه‌پردازان سرمایه اجتماعی (کلمن، ۱۳۷۷؛ پاتنام، ۱۳۸۵؛ فوکویاما، ۱۹۹۹) اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی افراد باعث تقویت سرمایه اجتماعی آنها می‌شود. هر چه مردم از وظایف، عملکرد، ساختار سازمانی و سایر مسائل مربوط به نیروی انتظامی اطلاعات بیشتر و دقیق‌تری داشته باشند میزان آگاهی آنها افزایش یافته و همین امر سبب اعتمادسازی در سطح جامعه شده که نتیجه آن افزایش میزان سرمایه اجتماعی پلیس در دیدگاه شهروندان می‌باشد (کریمی، ۱۳۹۲: ۱۵۴).

نظریه‌های سرمایه اجتماعی

به علت گسترش نظریه‌های سرمایه اجتماعی در دهه‌های اخیر، در ادامه دیدگاه‌های صاحب‌نظرانی که مباحث آنها الهام بخش بوده و رویکردهای نظری اصلی را شکل داده است، مورد بررسی قرار گرفته است.

نظریه سرمایه اجتماعی پیر بوردیو^۳

به اعتقاد بوردیو سرمایه اجتماعی، دستاورد استراتژی‌های سرمایه‌گذاری است چه به صورت فردی یا جمعی، آگاهانه یا ناآگاهانه که به ایجاد و تشبیت مناسبات اجتماعی

1- Trustee

2- Truster

3- Pierre Bourdieu of Social Capital Theory

می‌انجامد که به طور مستقیم در مدت زمان کوتاه یا طولانی قابل استفاده است. به زعم بورديو سرمایه اجتماعی به عنوان مجموع منابع بالقوه و بالفعلی است که اعضای یک گروه را به هم پیوند داده و هریک از اعضاء را برای مراجعه به سرمایه جمعی مشترک آماده می‌کند (بورديو، ۱۹۸۶: ۲۴۹). او با استفاده از استعاره «سرمایه فرهنگی» به چگونگی تعامل گروه‌ها اشاره می‌کند که بر مبنای این حقیقت، بعضی از ذائقه‌های فرهنگی از موقعیت اجتماعی نسبت به گروه‌های دیگر، بیشتر لذت می‌برند. بورديو مکرر تاکید کرد که مالکیت سرمایه اجتماعی توسط مردم بازتاب آینه‌ای منابع آن‌ها به صورت سرمایه مالی نیست. سرمایه فرهنگی شکل گرفته از شرایط فامیلی و تعالیم مدرسه‌ای، تا حدودی مستقل از دارایی‌های پولی عمل می‌کند و حتی جبرانی است برای پول به منظور کسب قدرت و موقعیت اجتماعی (فیلد، ۱۳۸۵: ۲۱).

نظریه سرمایه اجتماعی کلمن^۱

کلمن نیز وجود سرمایه اجتماعی را در اعتماد، اطلاع‌رسانی و ضمانت اجرایی کارآمد روابط اقتدار و میزان تکالیف در گروه مؤثر می‌داند (شارع‌پور به نقل از کلمن، ۱۳۸۰: ۱۵) از نظر کلمن سرمایه اجتماعی نمایان‌گر منبعی است از انتظارات دو طرفه و بنابراین با شبکه‌های گسترده ارتباطات، اعتماد و ارزش‌های مشترک، بالاتر از افراد قرار می‌گیرد (فیلد، ۱۳۸۵: ۳۸) وی سرمایه اجتماعی را با توجه به کارکرد آن تعریف می‌کند «سرمایه اجتماعی شیء واحد نیست، بلکه انواع چیزهای گوناگونی است که دو ویژگی مشترک دارند: همه آنها شامل جنبه‌ای از یک ساخت اجتماعی هستند و کنش‌های معین افرادی را که در درون ساختار هستند تسهیل می‌کنند. سرمایه اجتماعی، مانند شکل‌های دیگر سرمایه مولد است و دستیابی به هدف‌های معینی را که در نبودن آنها دست یافتنی نخواهد بود امکان‌پذیر می‌سازد (کلمن، ۱۳۷۷: ۴۶۲).

نظریه سرمایه اجتماعی پاتنام^۲

رابرت پاتنام سرمایه اجتماعی را مجموعه‌ای از مفاهیمی مانند اعتماد، هنجارها و شبکه‌ها می‌داند که موجب ایجاد ارتباط و مشارکت بهینه اعضای یک اجتماع شده و در نهایت منافع و رضایت متقابل آنان را تأمین می‌کند (پاتنام، ۱۹۹۳: ۶). پاتنام معتقد

1- Coleman of Social Capital Theory

2- Putnam of Social Capital Theory

است سرمایه اجتماعی به عنوان منبعی جهت «کنش جمعی» تلقی می‌گردد و این منبع علاوه بر آگاهی و توجه یا دانش نسبت به امور عمومی اجتماعی یا سیاسی یعنی، آگاهی که موجب علاقمندی و دل‌نگرانی است، شامل هنجارهای اعتماد (اعتماد عمومی یا تعمیم یافته و اعتماد نهادی و مدنی)، هنجارها و یا رفتارهای تعامل که در درون شبکه‌های اجتماعی عمل می‌کنند و عناصر ساختاری شبکه‌ها و مشارکت‌های رسمی و غیررسمی می‌باشد. نتایج سرمایه اجتماعی در داخل شبکه، شامل مجموعه‌ای از کنش‌های جمعی در اشکال و اندازه‌های مختلف است (پاتنام، ۱۳۸۰: ۲۵۱).

نظریه سرمایه اجتماعی فوکویاما^۱

از نظر فوکویاما سرمایه اجتماعی را به سادگی می‌توان به عنوان وجود مجموعه معینی از هنجارها یا ارزش‌های غیررسمی تعریف کرد که اعضای گروهی که همکاری و تعاون می‌نشان مجاز است، در آن سهیم هستند. مشارکت در ارزش‌ها و هنجارها به خودی خود باعث تولید سرمایه اجتماعی نمی‌گردد چرا که این ارزش‌ها ممکن است ارزش‌های منفی باشد. به نظر او هر مشارکتی مثبت و مفید تلقی نمی‌شود، برعکس هنجارهایی که تولید سرمایه اجتماعی می‌کنند اساساً باید شامل ویژگی‌هایی از قبیل صداقت، ادای تعهدات و ارتباطات دو جانبه باشد (فوکویاما، ۱۳۷۹: ۱۲-۱۱).

نظریه صیورورت اجتماعی زتومکا^۲

زتومکا در مدل تبیینی خود از ظهور و سقوط فرهنگ اعتماد علاوه بر شرایط ساختاری، از عوامل دیگری نیز به عنوان متغیرهای میانی یا واسط در میان شرایط ساختاری (به عنوان متغیرهای مستقل) و فرهنگ اعتماد (به عنوان متغیر وابسته) یاد نموده و معتقد است شرایط ساختاری از طریق تصمیمات و انتخاب‌های افراد محقق می‌شوند. این تصمیمات و انتخاب‌ها تابع ویژگی‌های مربوط به خلیقات اجتماعی و سرمایه جمعی کنشگران هستند. با توجه به نظریه صیورورت اجتماعی، استعداد کنشگران فرصت‌های ساختاری را در تولید یک عمل خاص فراهم می‌کنند. و کنشگران بر اساس خلیقات متفاوت خود، سطوح متفاوتی از اعتمادپذیری را از خود نشان می‌دهند، علاوه بر این از عوامل دیگری که توانایی و انگیزه مردم را نسبت به استفاده از

1- Fukuyama of Social Capital Theory

2- Zetomka of Social Becoming Theory

فرصت‌های فراهم آمده از طریق محیط ساختاری در جهت اعتماد یا بی‌اعتمادی موجب می‌شوند مربوط به سرمایه‌های جمعی نظیر: ثروت، تحصیلات، شغل و امنیت شغلی می‌باشند. این نوع منابع آمادگی افراد را برای اعتماد افزایش می‌دهند و به توسعه اعتمادپذیری کمک می‌کنند. موقعیت شغلی با ثبات و قابل اطمینان اهمیت زیادی برای اعتمادپذیری دارد. شخص ممکن است در نتیجه دستیابی به موقعیت شغلی با ثبات، جهت‌گیری مورد اعتمادتری را نسبت به جهان پیشه کند (زتومکا، ۱۳۸۶: ۲۱۶-۲۴۷).

نتایج تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که در همه پژوهش‌های انجام شده، سرمایه اجتماعی به عنوان شاخص مهمی در افزایش امنیت جامعه، تأثیر فراوانی دارد. مهمترین رویکردهای مطالعه شده در بررسی سرمایه اجتماعی پلیس شامل: اعتماد اجتماعی، مشارکت شهروندان، اقتدار و مقبولیت پلیس و... می‌باشد. مسلمی و فاضلی (۱۳۹۸) در پژوهش خود با عنوان سهم سرمایه اجتماعی در تولید احساس امنیت «مورد مطالعه: شهر زنجان»، نشان داد که بین سرمایه اجتماعی برحسب جنسیت تفاوتی وجود ندارد و سازه سرمایه اجتماعی با ترکیب متغیرهای امید به آینده، اعتماد، نشاط در زندگی و رضایت از زندگی با سازه احساس امنیت دارای همبستگی می‌باشد. فعلی و همکاران (۱۳۹۷)، در پژوهش خود با عنوان تأثیر سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی مورد مطالعه شهروندان محلات حاشیه‌نشین شهر ساری نشان داد تأثیر متغیرهای مشارکت اجتماعی، اعتماد اجتماعی، روابط اجتماعی و انسجام اجتماعی بر امنیت اجتماعی شهروندان محلات حاشیه‌نشین شهر ساری معنادار است. ولی بیگی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهش خود با عنوان مؤلفه‌های مؤثر سرمایه اجتماعی بر احساس امنیت در فضاهای شهری نمونه موردی شهر قزوین، نشان داد که مؤلفه‌های انسجام اجتماعی، جنسیت، مشارکت اجتماعی و اعتماد اجتماعی بر احساس امنیت در فضاهای شهری تأثیر مثبت و معناداری دارد. سهراب زاده و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهش خود با عنوان «تبیین جامعه‌شناختی رابطه بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی در بین زنان شهر تبریز» نشان داد که بین متغیرهای سرمایه اجتماعی، حمایت اجتماعی، اعتماد اجتماعی، انسجام اجتماعی و مشارکت اجتماعی با احساس امنیت اجتماعی زنان متأهل رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. حبیب‌زاده و سلطانی (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان عوامل مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر تهران نشان داد که بین سرمایه

اجتماعی و اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی و تعامل اجتماعی همبستگی معناداری وجود دارد. دوستدار (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان تبیین عوامل مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر تهران و راهبردهای ارتقای آن، به این نتایج دست یافت که چهار متغیر کارایی نهادهای دولتی، احساس امنیت اجتماعی، پنداشت نسبت به کارایی پلیس و شناخت و آگاهی نسبت به وظایف و اقدامات پلیس به ترتیب بیشترین واریانس متغیر وابسته را تبیین کرده و در مدل باقی مانده‌اند. و بین ابعاد سرمایه اجتماعی پلیس این نکته قابل تأمل است که ارتباط معکوس و معنی‌داری بین ابعاد اعتماد و مشارکت با پلیس با بُعد اقتدار پلیس وجود دارد. مفاخری (۱۳۹۳) در پژوهش خود با عنوان بررسی میزان اعتماد اجتماعی شهروندان به پلیس و عوامل مرتبط با آن (مطالعه موردی: شهر قروه) نتیجه می‌گیرد که رابطه معنی‌دار و مستقیمی بین سن با اعتماد با پلیس و تفاوت معنی‌داری بین میانگین اعتماد به پلیس پاسخگویان برحسب نوع جنس و سطح تحصیلات آن‌ها وجود داشته است؛ به طوریکه میانگین اعتماد به پلیس زنان، بیشتر از مردان بوده است و میانگین اعتماد به پلیس افراد دارای تحصیلات بالا کمتر از افراد دارای تحصیلات پایین بوده است. طبق نتایج پژوهش، رابطه بین متغیرهای مذهب، طبقه اجتماعی، قومیت و وضع تأهل با اعتماد به پلیس معنادار نبوده است. نژاد اکبری و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهش خود با عنوان واکاوی رابطه سرمایه‌های اجتماعی پلیس و امنیت اجتماعی (مطالعه موردی، دو شهر کرمان) نشان داد که بین مشارکت مردم با پلیس و اعتماد مردم به پلیس هم بستگی مثبتی وجود دارد. هم چنین بین آگاهی از فعالیتهای پلیس با اعتماد مردم به پلیس و مشارکت مردم با پلیس رابطه مثبت دارد. نظری و متقی (۱۳۹۲)، در پژوهش خود با عنوان جامعه‌شناختی نحوه نگرش به عملکرد نیروی انتظامی (در برخورد با یک مساله اجتماعی) نتیجه می‌گیرند که متغیرهای تحصیلات، پاسخگویی، توانایی نهادها در حل مشکل و اعتماد اجتماعی دارای تأثیر مثبت و معنی‌دار بر نحوه نگرش به عملکرد نیروی انتظامی داشته‌اند و بین دو گروه متأهل و مجرد، جنس افراد (مرد و زن) و مکان زندگی (شهری و روستایی) در رابطه با متغیر نگرش به عملکرد تفاوت معنی‌داری مشاهده شد. بیات (۱۳۸۹)، در پژوهش خود با عنوان تبیین رابطه بین سرمایه اجتماعی پلیس و امنیت عمومی (میزان بروز جرایم) در شهر تهران، نتیجه می‌گیرد که بین سرمایه اجتماعی پلیس با امنیت

عمومی همبستگی وجود دارد. از میان ابعاد سه گانه سرمایه اجتماعی مورد بررسی در این تحقیق، دو بُعد اعتماد پلیس و مشارکت با پلیس اثر مثبت و معنادار قوی روی امنیت اجتماعی دارد. همچنین بُعد آگاهی از فعالیتهای پلیس نیز بر امنیت عمومی تأثیر دارد. دعاگویان و رفیعی (۱۳۸۷) در پژوهش خود با عنوان بررسی میزان سرمایه اجتماعی پلیس راهور و نقش آن در رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی، در بین رانندگان وسایل نقلیه عمومی و خصوصی، نتیجه می‌گیرد که سرمایه اجتماعی به نظامی از مشارکت، آگاهی، اعتماد و شبکه‌ای از هنجارها اطلاق می‌شود که موجب هماهنگی و کارایی پلیس راهور و شهروندان خواهد شد. چن و ترنر^۱ (۲۰۱۴) در پژوهش خود با عنوان گسترش پوشش تأمین اجتماعی به بخش روستایی در چین نشان دادند که تقویت مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی به امنیت جانی، مالی، حقوقی، احساسی و فکری روستاییان منجر می‌شود و آنها شامل این موارد هستند: ارتباطات اجتماعی، روابط افقی بر پایه همکاری و میزان آگاهی. پاکارد و^۲ همکاران (۲۰۱۳)، در پژوهش خود با عنوان «ارتباطات اجتماعی: بی‌نظمی و آشفتگی» به بررسی تجربی تأثیرات حمایتی سرمایه اجتماعی در محلات پرداخته و نشان داده‌اند که روابط و ارتباطات اجتماعی به ارتقای سرمایه اجتماعی کمک می‌کند. بوآنگ^۳ (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان اعتماد عمومی به پلیس: شناسایی عواملی که اعتماد به پلیس غنا را شکل می‌دهند نشان داده که رابطه رضایت از کار پلیس با اعتماد به پلیس معنادار و مثبت بوده و همچنین مشخص شده که متغیرهای درآمد و شغل رابطه معناداری با اعتماد به پلیس نداشته‌اند. تایلر^۴ (۲۰۰۶)، در پژوهش خود با عنوان «عدالت رویه‌ای و دادگاه‌ها» از متغیرهایی چون ایدئولوژی، سن، تحصیلات، درآمد، جنسیت و قومیت به عنوان متغیرهای زمینه‌ای و کنترل استفاده می‌کند. بر اساس این پژوهش در صورتی که مردم رویه‌های عادلانه را در محیط‌های اعمال قانون (مثل دادگاه‌ها یا مراکز پلیس نظیر کلانتری‌ها) تجربه کنند تعهد آنان برای اطاعت از قوانین افزایش پیدا می‌کند. آدامز^۵ و همکاران (۲۰۰۵) در پژوهش خود با عنوان «پلیس جامعه‌محور» در مطالعه پنج شهر کوچک در کالیفرنیا

1 - Chen & Turne

2 - Packard

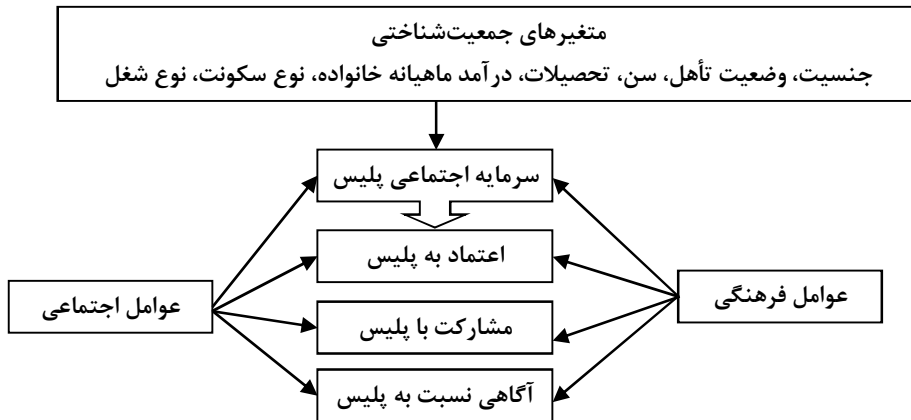
3 - Boateng

4 - Tyler

5- Adams

شمالی دریافتند که شهروندانی که آگاهی بیشتری از اجرای برنامه‌های «پلیس جامعه‌محور» داشتند در مقایسه با آنهایی که آگاهی کمتری از این برنامه‌ها داشتند، نگرش مثبتی به فعالیت‌های پلیس داشته، در بیشتر برنامه‌های محافظت از خود شرکت کرده و ترس کمتری از جرم و احساس یکپارچگی بیشتری با اجتماع داشتند. در این پژوهش سرمایه اجتماعی پلیس برخلاف برخی از تحقیقات انجام شده به عنوان متغیر وابسته و نه مستقل مطرح گردید. و پژوهش حاضر از جنبه‌های مختلف: موضوع، تئوری، روش، مکان و زمان با تحقیقات پیشین مطرح شده متفاوت است. همچنین مرور پژوهش‌های صورت گرفته در مرحله اول نشان می‌دهد که در ارتباط با شهر اصفهان پژوهشی صورت نگرفته است. اما در پژوهش حاضر رویکرد معطوف به بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان می‌باشد و در نوع خود، کاری جامع و با شناخت ابعاد مختلف عوامل اجتماعی و فرهنگی و فردی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس و ارائه راهکار و راهبرد مناسب نسبت به پژوهش‌های سابق خود می‌تواند موجبات ارتقای سرمایه اجتماعی، شکوفایی و ترقی پلیس در جامعه گردد.

مدل مفهومی پژوهش

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش

در این پژوهش روش تحقیق پیمایشی، با توجه به هدف و موضوع پژوهش، کاربردی بوده و از لحاظ زمان مقطعی است و در زمره مطالعات میدانی قرار می‌گیرد. در این پژوهش جامعه آماری، شامل شهروندان ۱۸ تا ۶۵ سال شهر اصفهان می‌باشد. که تعداد آنها بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰، ۱۴۵۸۳۹۱ نفر بوده است. حجم نمونه مبتنی بر فرمول کوکران تعداد ۳۸۴ نفر محاسبه شد. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری بر خوشه‌ای چند مرحله‌ای توأم با تصادفی ساده استفاده شد. به این صورت که ابتدا از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای، خیابان‌های اصلی و خیابان‌های فرعی و کوچه‌ها انتخاب و نهایتاً شهروندان به روش تصادفی انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌های آماری، پرسشنامه محقق ساخته مبتنی بر طیف لیکرت می‌باشد. روایی شاخص‌ها و پرسشنامه‌ی تحقیق توسط متخصصان مربوطه (تکنیک اعتبار صوری) و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۴۲ مورد تأیید قرار گرفت. برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) استفاده شد و در بررسی ارتباط بین متغیرها از آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t) استفاده گردید. برای تحلیل آماری از نرم افزار SPSS 19 استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

الف) یافته‌های توصیفی

جدول ۱. یافته‌های توصیفی پژوهش

متغیرهای زمینه‌ای	شاخص	ویژگی‌ها فراوانی درصد	متغیرهای زمینه‌ای	شاخص	ویژگی‌ها فراوانی درصد
تأهل	متأهل	۲۱۷ ۵۶/۴	زیر یک میلیون تومان	۴۵ ۱۱/۷	
	مجرد	۱۶۷ ۴۳/۶	از یک تا یک و نیم میلیون تومان	۸۲ ۲۱/۴	
جنس	مرد	۱۹۹ ۵۱/۹	از یک و نیم تا دو میلیون تومان	۱۲۲ ۳۱/۸	
	زن	۱۸۵ ۴۸/۱	از دو تا دو و نیم میلیون تومان	۷۵ ۱۹/۵	
تحصیلات	زیردیپلم	۵۶ ۱۴/۶	بیش از دو و نیم میلیون تومان	۶۰ ۱۵/۶	

متغیرهای زمینه‌ای	شاخص	ویژگی‌ها فراوانی درصد	متغیرهای زمینه‌ای	شاخص	ویژگی‌ها فراوانی درصد
سکونت	دیپلم	۸۵	۲۲/۱	۱۸ تا ۲۵ سال	۷۲
	فوق دیپلم	۴۶	۱۱/۹	۲۶ تا ۳۵ سال	۱۰۹
	لیسانس	۱۴۶	۳۸/۱	۳۶ تا ۴۵ سال	۸۹
	فوق لیسانس و بالاتر	۵۱	۱۳/۳	۴۶ تا ۵۵ سال	۷۷
شغل	شخصی	۱۳۲	۳۴/۳	بالاتر از ۵۵ سال	۳۷
	پدري	۹۰	۲۳/۴	شاغل	۱۸۹
	رهن و استیجاری	۱۲۵	۳۲/۶	خانه دار	۱۰۸
	سایر	۳۷	۹/۷	بیکار	۸۷

ب) یافته‌های استنباطی

در بررسی نرمال بودن داده‌ها با توجه به متغیرهای مورد نظر، سطوح معنی‌داری آزمون نرمال بودن برای متغیرهای تحقیق از خطای ۵ درصد بیشتر است و این بدان معنی است که داده‌ها نرمال هستند. نتایج بررسی فرضیه‌های تحقیق به شرح زیر می‌باشد.

فرضیه‌ی اصلی اول: بین عوامل اجتماعی و سرمایه اجتماعی پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۲. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل اجتماعی و سرمایه اجتماعی پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	سرمایه اجتماعی پلیس (متغیر وابسته)
عوامل اجتماعی	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۵۸۰
	سطح معنی‌داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه اصلی اول، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۵۸۰ است و سطح معنی‌داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می‌توان گفت، بین عوامل اجتماعی و سرمایه اجتماعی پلیس رابطه متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل اجتماعی، سرمایه اجتماعی پلیس افزایش می‌یابد.

فرضیه‌ی اصلی دوم: بین عوامل فرهنگی و سرمایه اجتماعی پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۳. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل فرهنگی و سرمایه اجتماعی پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	سرمایه اجتماعی پلیس (متغیر وابسته)
عوامل فرهنگی	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۵۶۳
	سطح معنی داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه اصلی دوم، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۵۶۳ است و سطح معنی داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می توان گفت، بین عوامل فرهنگی و سرمایه اجتماعی پلیس رابطه متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل فرهنگی، سرمایه اجتماعی پلیس افزایش می یابد.

فرضیه فرعی اول: بین عوامل اجتماعی و اعتماد به پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۴. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل اجتماعی و اعتماد به پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	اعتماد به پلیس (متغیر وابسته)
عوامل اجتماعی	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۴۱۴
	سطح معنی داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه فرعی اول، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۴۱۴ است و سطح معنی داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می توان گفت، بین عوامل اجتماعی و اعتماد به پلیس و سرمایه اجتماعی پلیس رابطه متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل اجتماعی، اعتماد به پلیس و سرمایه اجتماعی پلیس افزایش می یابد.

فرضیه فرعی دوم: بین عوامل اجتماعی و آگاهی نسبت به پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۵. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل اجتماعی و آگاهی نسبت به پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	آگاهی نسبت به پلیس (متغیر وابسته)
عوامل اجتماعی	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۵۴۲
	سطح معنی داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه فرعی دوم، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۵۴۲ است و سطح معنی داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می توان گفت، بین عوامل اجتماعی و آگاهی نسبت به فعالیت های پلیس و سرمایه اجتماعی پلیس رابطه

متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل اجتماعی، آگاهی نسبت به پلیس افزایش می‌یابد و هرچه شناخت و آگاهی نسبت به پلیس بیشتر شود، سرمایه اجتماعی پلیس نیز بیشتر خواهد شد.

فرضیه‌ی فرعی سوم: بین عوامل اجتماعی و مشارکت با پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۶. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل اجتماعی و مشارکت با پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	مشارکت با پلیس (متغیر وابسته)
	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۴۷۰
عوامل اجتماعی	سطح معنی‌داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه فرعی سوم، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۴۷۰ است و سطح معنی‌داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می‌توان گفت، بین عوامل اجتماعی و مشارکت با پلیس رابطه متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل اجتماعی، مشارکت با پلیس افزایش می‌یابد.

فرضیه‌ی فرعی چهارم: بین عوامل فرهنگی و اعتماد به پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۷. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل فرهنگی و اعتماد به پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	اعتماد به پلیس (متغیر وابسته)
	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۴۹۴
عوامل فرهنگی	سطح معنی‌داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه فرعی چهارم، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۴۹۴ است و سطح معنی‌داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می‌توان گفت، بین عوامل فرهنگی و اعتماد به پلیس رابطه متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل فرهنگی، اعتماد به پلیس افزایش می‌یابد.

فرضیه‌ی فرعی پنجم: بین عوامل فرهنگی و آگاهی نسبت به پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۸. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل فرهنگی و آگاهی نسبت به پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	آگاهی نسبت به پلیس (متغیر وابسته)
	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۴۹۳
عوامل فرهنگی	سطح معنی‌داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه فرعی پنجم، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۴۹۳ است و سطح معنی‌داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می‌توان گفت، بین عوامل فرهنگی و آگاهی نسبت به پلیس رابطه متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل فرهنگی، آگاهی نسبت به پلیس افزایش می‌یابد.

فرضیه‌ی فرعی ششم: بین عوامل فرهنگی و مشارکت با پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۹. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین عوامل فرهنگی و مشارکت با پلیس

متغیر مستقل	معیار آماری	مشارکت با پلیس (متغیر وابسته)
	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۳۹۷
عوامل فرهنگی	سطح معنی‌داری (p)	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۳۸۴

در آزمون فرضیه فرعی ششم، ضریب همبستگی پیرسون مقدار ۰/۳۹۷ است و سطح معنی‌داری آزمون همبستگی از خطای ۰/۰۵ کمتر است لذا می‌توان گفت، بین عوامل فرهنگی و مشارکت با پلیس رابطه متوسط و مستقیم وجود دارد و با بهبود عوامل فرهنگی، مشارکت با پلیس افزایش می‌یابد.

فرضیه‌ی فرعی هفتم: بین سن، میزان تحصیلات، میزان درآمد ماهیانه خانواده، نوع

سکونت و وضعیت شغل با سرمایه اجتماعی پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۱۰. آزمون F (تحلیل واریانس) در بررسی سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب متغیرهای زمینه ای چند سطحی

فرضیه	صفت	میانگین	انحراف معیار	مقدار F	p
سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب گروه سنی	۱۸ تا ۲۵ سال	۳/۷۲	۰/۳۹	۳/۴۴	۰/۰۱۶
	۲۶ تا ۳۵ سال	۳/۷۴	۰/۴۰		
	۳۶ تا ۴۵ سال	۳/۸۸	۰/۳۸		
	۴۶ تا ۵۵ سال	۳/۹۰	۰/۴۴		
سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب تحصیلات	بالاتر از ۵۵ سال	۳/۹۵	۰/۳۹	۱/۹۸	۰/۱۶۰
	زیردپلم	۳/۹۰	۰/۴۵		
	دپلم	۳/۸۸	۰/۴۴		
	فوق دپلم	۳/۸۹	۰/۴۸		
	لیسانس	۳/۸۶	۰/۴۸		
سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب نوع سکونت	فوق لیسانس و بالاتر	۳/۸۵	۰/۵۰	۴/۹۶	۰/۰۱۱
	شخصی	۳/۹۵	۰/۶۸		
	پدري	۳/۹۱	۰/۴۴		
	رهن و استیجاری	۳/۸۲	۰/۴۴		
سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب درآمد ماهیانه خانواده	سایر	۳/۷۰	۰/۴۸	۱/۸۶	۰/۳۱۲
	زیر یک میلیون تومان	۳/۹۰	۰/۵۸		
	از یک تا یک و نیم میلیون تومان	۳/۸۹	۰/۶۰		
	از یک و نیم تا دو میلیون تومان	۳/۸۳	۰/۵۵		
	از دو تا دو و نیم میلیون تومان	۳/۸۴	۰/۵۷		
سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب وضعیت شغل	بیش از دو و نیم میلیون تومان	۳/۸۱	۰/۵۲	۲/۲۴	۰/۲۰۵
	شاغل	۳/۹۱	۰/۴۹		
	خانه دار	۳/۹۰	۰/۵۳		
	بیکار	۳/۸۴	۰/۵۵		

در آزمون فرضیه فرعی هشتم، نتایج مندرج در جدول مزبور نشان می‌دهد که سطح معنی‌داری آزمون تفاوت سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب وضعیت شغل از خطای ۰/۰۵ کمتر نیست و لذا فرض صفر رد نمی‌شود و تفاوت معناداری بین میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب وضعیت شغل وجود ندارد.

نتایج مندرج در جدول مزبور نشان می‌دهد، سطح معنی‌داری آزمون تفاوت سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب تحصیلات پاسخگو از خطای ۰/۰۵ کمتر نیست و لذا فرض صفر رد نمی‌شود و تفاوت معنی‌داری بین میانگین‌های سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب تحصیلات وجود ندارد.

نتایج مندرج در جدول مزبور نشان می‌دهد، سطح معنی‌داری آزمون در تفاوت مشارکت‌های مردمی بر حسب گروه سنی از خطای $0/05$ کمتر است و لذا فرض صفر رد می‌شود و تفاوت معنی‌داری بین میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب گروه سنی وجود دارد. میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب گروه سنی نشان داد که، شهروندان بالای ۵۵ سال بیشترین سرمایه اجتماعی پلیس را دارند.

نتایج مندرج در جدول مزبور نشان می‌دهد، سطح معنی‌داری آزمون در تفاوت سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب نوع سکونت از خطای $0/05$ کمتر است و لذا فرض صفر رد می‌شود و تفاوت معنی‌داری بین میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب نوع سکونت وجود دارد. میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب نوع سکونت نشان داد که، شهروندانی که منزل شخصی دارند، بیشترین سرمایه اجتماعی پلیس را دارند.

نتایج مندرج در جدول مزبور نشان می‌دهد، سطح معنی‌داری آزمون در تفاوت سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب درآمد ماهیانه خانواده از خطای $0/05$ کمتر نیست و لذا فرض صفر رد نمی‌شود و تفاوتی بین میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب درآمد ماهیانه خانواده وجود ندارد.

فرضیه فرعی هشتم: بین وضعیت تأهل و جنسیت با سرمایه اجتماعی پلیس رابطه وجود دارد.

جدول ۱۱. آزمون t در بررسی سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب متغیرهای جمعیت‌شناختی دو سطحی

فرضیه	صفت	میانگین	انحراف معیار	مقدار t	درجه آزادی p
سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب جنسیت	زن	۳/۷۲	۰/۵۵	۳/۸۵	۳۸۲
	مرد	۳/۹۴	۰/۵۳		
سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب وضعیت تأهل	مجرد	۳/۶۶	۰/۴۷	۴/۰۲۲	۳۸۲
	متأهل	۴/۰۹	۰/۵۲		

نتایج مندرج در جدول مزبور نشان می‌دهد که سطح معنی‌داری آزمون تفاوت سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب وضعیت تأهل و جنسیت از خطای $0/05$ کمتر است و لذا فرض صفر رد می‌شود و تفاوت معنی‌داری بین میانگین‌های سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب وضعیت تأهل و جنسیت وجود دارد میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب وضعیت تأهل نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی پلیس در شهروندان متأهل بیشتر از

مجردها است و میانگین سرمایه اجتماعی پلیس بر حسب جنسیت نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی پلیس شهروندان مرد بیشتر از شهروندان زن است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر اصفهان (مورد مطالعه: شهروندان ۱۸ تا ۶۵ سال شهر اصفهان) صورت گرفته است. فرضیات پژوهش این بود که بین عوامل اجتماعی و فرهنگی سرمایه اجتماعی پلیس و همچنین بین مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی (مشارکت اجتماعی، اعتماد اجتماعی، آگاهی نسبت به پلیس) رابطه معنی‌دار وجود دارد که در نهایت کلیه فرضیات پژوهش مورد تأیید قرار گرفت و همچنین تفاوت معنی‌داری بین میانگین سرمایه اجتماعی پلیس با وضعیت شغل، تحصیلات و درآمد ماهیانه خانواده وجود ندارد. یافته‌ها نشان می‌دهد که بین عوامل اجتماعی و سرمایه اجتماعی پلیس با مقدار $0/580$ و بین عوامل فرهنگی و سرمایه اجتماعی پلیس با مقدار $0/563$ رابطه به صورت مستقیم (مثبت) وجود دارد. یعنی با بهبود عوامل اجتماعی و فرهنگی، سرمایه اجتماعی پلیس افزایش می‌یابد. و همچنین بین جنسیت، وضعیت تأهل، سن و نوع سکونت با سرمایه اجتماعی پلیس رابطه وجود دارد. میانگین سرمایه اجتماعی پلیس نشان داد که بر حسب گروه سنی، شهروندان بالای ۵۵ سال، شهروندانی که منزل شخصی دارند، شهروندان متأهل و شهروندان مرد بیشترین سرمایه اجتماعی پلیس را دارند.

در بررسی توصیفی سازه‌های (متغیرهای کمی) پژوهش، کلیه‌ی سازه‌های (متغیرهای کمی) پژوهش، میانگین بسیار بیشتر از متوسط طیف لیکرت داشته و نشانه‌ی سرمایه اجتماعی پلیس در حد بالای متوسط در سطح شهر اصفهان می‌باشد. همچنین میانگین بالای مجموعه عوامل فرهنگی و اجتماعی نیز نشان‌دهنده‌ی سطح قابل قبول فرهنگی و اجتماعی در سطح شهر اصفهان می‌باشد. در درجه‌بندی سرمایه اجتماعی پلیس، بیشترین تعداد یعنی $65/4$ درصد دارای سرمایه اجتماعی پلیس در حد بالا می‌باشند و کمترین تعداد یعنی $34/6$ درصد دارای سرمایه اجتماعی پلیس در حد متوسط می‌باشند. در بین پاسخگویان کسی در سرمایه اجتماعی پلیس در حد پایین نبود.

نتایج تحلیل همبستگی فرضیات اصلی و فرعی (اول تا ششم) نشان داده که بین عوامل اجتماعی و فرهنگی سرمایه اجتماعی پلیس و همچنین بین مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی (مشارکت اجتماعی، اعتماد اجتماعی، آگاهی نسبت به پلیس) رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. که نتایج این پژوهش با نتایج تحقیقات مسلمی فاضلی (۱۳۹۸)، فعلی و همکاران (۱۳۹۷)، سهراب‌زاده و همکاران (۱۳۹۶)، حبیب‌زاده و سلطانی (۱۳۹۵)، دوستدار (۱۳۹۵)، نژاد اکبری، مجرد کاهانی و دامن‌کشان (۱۳۹۲)، بیات (۱۳۸۹)، دعاگویان و رفیعی (۱۳۸۷)، بوتانگ (۲۰۱۲) و تایلر (۲۰۰۶) همسو است که در تحقیقات خود نشان دادند که هرچه اعتماد به پلیس، مشارکت با پلیس و شناخت و آگاهی نسبت به پلیس بیشتر شود، سرمایه اجتماعی پلیس نیز افزایش خواهد یافت و همه مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی پلیس یعنی اعتماد به پلیس، مشارکت با پلیس و آگاهی نسبت به پلیس با احساس امنیت اجتماعی در شهروندان، رابطه مثبت و معناداری داشتند. و با افزایش سرمایه اجتماعی پلیس، احساس امنیت اجتماعی نیز افزایش پیدا می‌کند. و سرمایه اجتماعی به نظامی از مشارکت، آگاهی، اعتماد و شبکه‌ای از هنجارها اطلاق می‌شود که موجب هماهنگی و کارایی پلیس و شهروندان خواهد شد و عموماً سرمایه اجتماعی موجب شناخت انتظارات اجتماعی و افزایش مشارکت و مناسبات بین آنها می‌شود. چن و ترنر (۲۰۱۴)، در یافته‌های پژوهش نشان دادند که تقویت مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی (ارتباطات اجتماعی، روابط افقی بر پایه همکاری و میزان آگاهی) به امنیت جانی، مالی، حقوقی، احساسی و فکری منجر می‌شود که با نتایج پژوهش پاکارد و همکاران (۲۰۱۳) و آدامز و دیگران (۲۰۰۵)، همسو می‌باشد. مسلمی و فاضلی (۱۳۹۸) در پژوهش خود نشان دادند که سازه سرمایه اجتماعی با ترکیب متغیرهای امید به آینده، اعتماد، نشاط در زندگی، و رضایت از زندگی با سازه احساس امنیت دارای همبستگی می‌باشد. از نظر دوستدار (۱۳۹۵) در صورتی که پلیس بتواند اقتدار خود را بر مؤلفه‌های نرم بنا نهاده و این بُعد از سرمایه اجتماعی پلیس را از طریق قدرت نرم خود و یا به تعبیری با استفاده از اقتدار نرم پلیس بازیابی نماید احتمال دارد که بتوان همسویی مناسبی را بین ابعاد سرمایه اجتماعی پلیس و اقتدار پلیس شاهد باشیم. از نظر تایلر (۲۰۰۶)، در صورتی که مردم رویه‌های عادلانه را در محیط‌های

اعمال قانون (مثل دادگاه‌ها یا مراکز پلیس نظیر کلانتری‌ها) تجربه کنند تعهد آنان برای اطاعت از قوانین افزایش پیدا می‌کند.

همچنین نتایج آزمون فرضیات هفتم و هشتم در رابطه با متغیرهای جمعیت‌شناختی (جنسیت، وضعیت تأهل، سن، تحصیلات، درآمد ماهیانه خانواده، نوع سکونت، نوع شغل) نشان داد که بین جنسیت، وضعیت تأهل، سن و نوع سکونت با سرمایه اجتماعی پلیس رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد و همچنین تفاوت معنی‌داری بین میانگین سرمایه اجتماعی پلیس با وضعیت شغل، تحصیلات و درآمد ماهیانه خانواده وجود ندارد. که نتایج این پژوهش با نتایج تحقیقات سهراب‌زاده و همکاران (۱۳۹۶)، مفاخری (۱۳۹۳)، نظری و متقی (۱۳۹۲) همسو می‌باشد. مفاخری (۱۳۹۳) در پژوهش نشان دادند که رابطه معنی‌دار و مستقیمی بین سن با اعتماد با پلیس وجود داشته، به عبارت دیگر با افزایش سن اعتماد به پلیس نیز افزایش یافته است. همچنین تفاوت معنی‌داری بین میانگین اعتماد به پلیس پاسخگویان برحسب نوع جنس و سطح تحصیلات آن‌ها وجود داشته است؛ به طوریکه میانگین اعتماد به پلیس زنان، بیشتر از مردان بوده است و میانگین اعتماد به پلیس افراد دارای تحصیلات بالا کمتر از افراد دارای تحصیلات پایین بوده است. که با نتایج پژوهش نظری و متقی (۱۳۹۲) همسو می‌باشد. طبق نتایج پژوهش مفاخری (۱۳۹۳) رابطه بین متغیرهای مذهب، طبقه اجتماعی، قومیت و وضع تأهل با اعتماد به پلیس معنادار نبوده است و نتایج پژوهش نظری و متقی (۱۳۹۲) حاکی از رابطه معنی‌داری بین دو گروه متأهل و مجرد، جنس افراد (مرد و زن) و مکان زندگی (شهری و روستایی) در رابطه با متغیر نگرش به عملکرد پلیس می‌باشد. بواتنگ (۲۰۱۲) در پژوهش خود نشان داد که متغیرهای درآمد و شغل رابطه معناداری با اعتماد به پلیس نداشته‌اند. نتایج پژوهش ولی بیگی و همکاران (۱۳۹۶) حاکی از تأثیر مؤلفه‌های انسجام اجتماعی، جنسیت، مشارکت اجتماعی و اعتماد اجتماعی بر احساس امنیت در فضاهای شهری می‌باشد و با افزایش مشارکت شهروندان به ویژه زنان با زمینه‌سازی مشارکت شهروندان در ورود به کارهای جمعی و عمومی و مسائل شهری، احساس امنیت در فضاهای شهری بهبود می‌بخشد بنابراین کلیه نتایج مطالعات پیشین در ابعاد متغیرهای جمعیت‌شناختی با نتایج تحقیق ما همسو می‌باشد.

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که، سرمایه اجتماعی به عنوان ویژگی سازمان‌های اجتماعی مثل شبکه‌های اجتماعی، هنجارها، باورها و اعتماد شناخته شده است؛ این مسأله شامل مفاهیم اساسی برای علم جامعه‌شناسی مثل کنترل اجتماعی و یکپارچگی اجتماعی است. نتایج بررسی‌های صورت پذیرفته در این پژوهش حاکی از آن است که سرمایه اجتماعی برای پلیس به عنوان ظرفیت و قابلیت مشارکت مردم در توسعه نظم و امنیت عمومی تلقی می‌گردد. مشارکت اجتماعی مردم با پلیس در جامعه به عنوان یکی از مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی پلیس، در پیشگیری از جرم و سالم‌سازی جامعه از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. در این راستا اعتماد شهروندان به پلیس نیز به عنوان مؤلفه‌ی دیگری از سرمایه اجتماعی پلیس در نقطه گذار اعتماد به پلیس، بر پایه نظام برآورد انتظارات ارزشی، کارآمدی، پاسخگویی، شفافیت و انسجام هنجاری مورد توجه می‌باشد. در مجموع می‌توان گفت، اعتماد به پلیس، مشارکت با پلیس و آگاهی نسبت به پلیس، در احساس امنیت اجتماعی شهروندان مؤثر است و سرمایه اجتماعی پلیس خود از درون جامعه و از طریق شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی و خصوصیات فردی افراد جامعه شکل می‌گیرد. همچنین سطوح بالای سرمایه اجتماعی به طور مثبتی با اعتماد شهروندان به پلیس رابطه دارد. این پژوهش از آنجا که رابطه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس را در بین شهروندان ۱۸ تا ۶۵ سال شهر اصفهان مورد مطالعه قرار می‌دهد، تحقیق نو و جدید محسوب می‌شود.

پیشنهادها

- از طریق رسانه‌ها به ویژه رسانه ملی، برنامه‌های آموزشی برای تقویت و بهبود شاخص‌هایی مانند: احترام به دیگران، احترام به قوانین و ارزش‌های اجتماعی حاکم بر شهر، احترام به محیط زیست و... مورد توجه قرار گیرد؛
- مدیران و برنامه‌ریزان جامعه، تقویت و بهبود رفتارهای اجتماعی و فرهنگی از جمله: پایبندی به ارکان خانواده، رعایت اخلاق شهروندی، رعایت ارزش‌های دینی و فرهنگی حاکم بر شهر و... را در سطح جامعه مورد توجه قرار دهند؛
- نیروی انتظامی با استفاده از کلیه قابلیت‌ها و ظرفیت‌های سازمانی، تقویت و بهبود شاخص‌های اعتماد به پلیس از جمله: اعتماد به مأموران نیروی انتظامی در اجرای

دقیق و هوشمندانه وظایف خود، رعایت عدالت اجتماعی در ارائه خدمات به شهروندان و... را در سطح جامعه مورد توجه قرار دهد؛

- نیروی انتظامی می‌بایست تقویت و بهبود شاخص‌های گفتمان‌سازی و آگاهی نسبت به پلیس از جمله: آگاهی از مأموریت‌ها و عملکرد پلیس، پیگیری فعالیت‌های پلیس از اخبار سراسری پخش شده از تلویزیون و رادیو را در سطح جامعه مورد توجه قرار دهد؛

- نیروی انتظامی در زمینه مشارکت مردم با پلیس، اجرای طرح‌ها و برنامه‌های از جمله: مشارکت دادن اطرافیان و فرزندان در طرح همیاران پلیس، مشارکت در همایش‌ها و نمایشگاه‌های پلیس، شرکت در انجمن‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد و ... را در سطح جامعه مورد توجه قرار دهد؛

- مدیران و برنامه‌ریزان جامعه در زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی و مخصوصاً سرمایه اجتماعی پلیس، متغیرهای جمعیت‌شناختی نظیر جنسیت، وضعیت تأهل، سن و نوع سکونت را در سطح جامعه مورد توجه قرار دهند.

تقدیر و تشکر

نویسندگان در پایان بر خود لازم می‌دانند از معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، اصفهان و همچنین شهروندان اصفهان که در این پژوهش مشارکت نموده‌اند، تشکر و قدردانی می‌کنند.

- اسدپور، عهدیه؛ مسرور، مرتضی و نودهی، علی (۱۳۹۹). مطالعه عوامل اجتماعی مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی زنان شهری (مورد مطالعه: شهر بابل). نشریه علمی انتظام اجتماعی، سال دوازدهم، شماره سوم، پاییز. قابل بازیابی از:
<http://sopra.jrl.police.ir>
- بیات، بهرام (۱۳۸۹). تبیین رابطه بین سرمایه اجتماعی پلیس و امنیت عمومی (میزان بروز جرایم). دانش انتظامی، تابستان، شماره ۴۷، صص ۵۱-۸۶. قابل بازیابی از:
<http://pok.jrl.police.ir>.
- پاتنام، رابرت (۱۳۸۰). دموکراسی و سنت‌های مدنی. ترجمه محمد تقی دلفروز، تهران: انتشارات روزنامه سلام.
- حبیب زاده، اصحاب و سلطانی، عباس (۱۳۹۵). بررسی عوامل مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر تهران. فصلنامه انتظام اجتماعی، سال هشتم، شماره چهارم، زمستان. قابل بازیابی از:
http://sopra.jrl.police.ir/article_67859.html.
- دعاگویان و رفیعی (۱۳۸۷). بررسی میزان سرمایه اجتماعی پلیس راهور و نقش آن در رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی. نشریه مطالعات مدیریت ترافیک، شماره ۱۱، صص ۸۳-۱۰۴. قابل بازیابی از:
<http://tms.jrl.police.ir>.
- دوستدار، رضا (۱۳۹۵). تبیین عوامل مؤثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر تهران و راهبردهای ارتقای آن. رساله دکتری پژوهش محور در رشته علوم سیاسی- مسائل ایران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی.
- ربانی خوراسگانی، رسول و افشار کهن، جواد (۱۳۸۳). «شهرنشینی و امنیت: تحقیق در عوامل و شرایط مؤثر بر امنیت در شهرها از دیدگاه شهروندان (مورد مطالعه: شهر جدید بهارستان). مجله علمی پژوهشی دانشگاه اصفهان (علوم انسانی)، جلد ۱۶، شماره ۱، صص ۶۷-۴۳. قابل بازیابی از:
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=17322>
- زتومکا، پیوتر (۱۳۸۶). نظریه جامعه‌شناختی اعتماد. ترجمه غلامرضا غفاری، تهران: نشر شیرازه.
- سهراب زاده، مهران؛ عباسی، الهام؛ سعادت، موسی؛ صمدزاده، حسن (۱۳۹۶). «تبیین جامعه‌شناختی رابطه بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی در بین زنان شهر تبریز». فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، دوره ۱۰، شماره ۳۸، صص ۱-۲۶. قابل بازیابی از:
http://osra.jrl.police.ir/article_9897.html.
- شارع پور، محمود (۱۳۸۰). فرسایش سرمایه اجتماعی و پیامدهای آن. تهران: نامه انجمن جامعه‌شناسی ایران.

- عباس نژاد، محمدحسین و مقدم، علی (۱۳۹۳). سنجش سرمایه اجتماعی در سطح استان‌های کشور. فصلنامه انتظام اجتماعی، سال ششم، شماره سوم. قابل بازیابی از:
http://sopra.jrl.police.ir/article_30585.html.
- غفاری، غلامرضا (۱۳۹۰). «سرمایه اجتماعی و امنیت انتظامی» تهران: سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا.
- فعلی، جواد؛ گرجی کرسامی، علی و سیه چشم، مهری (۱۳۹۷). «بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: محلات شهروندان حاشیه‌نشین شهر ساری)». فصلنامه نظم و امنیت اجتماعی، سال یازدهم، شماره سوم، صص ۵۶-۲۹. قابل بازیابی از:
http://osra.jrl.police.ir/article_91539.html
- فوکویاما، فرانسیس (۱۳۷۹). پایان نظم (سرمایه اجتماعی و حفظ آن). ترجمه غلامعباس توسلی، تهران: انتشارات جامعه ایرانیان.
- فیلد، جان (۱۳۸۵). سرمایه اجتماعی. ترجمه جلال متقی، تهران: موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی.
- کریمی، علی‌رضا (۱۳۹۲). تبیین رابطه بین ارزیابی مردم از سرمایه اجتماعی پلیس با احساس امنیت عمومی در استان کردستان (مطالعه موردی شهرهای قروه و مریوان). طرح تحقیقاتی دفتر تحقیقات فرماندهی انتظامی کردستان.
- کلمن، جیمز (۱۳۷۷). بنیادهای نظریه اجتماعی. ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشر نی.
- کلمن، جیمز (۱۳۸۴). «نقش سرمایه اجتماعی در ایجاد سرمایه انسانی اعتماد، دموکراسی و توسعه». به کوشش کیان تاجبخش، (ترجمه افشین خاکباز و حسن پویان)، تهران: نشر شیرازه.
- مسلمی، حسین و فاضلی، سیدطاهر (۱۳۹۸). سهم سرمایه اجتماعی در تولید احساس امنیت «مورد مطالعه: شهر زنجان و قزوین». فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی، شماره ۵۷. قابل بازیابی از:
http://sss.jrl.police.ir/article_91614.html
- مفاخری، اقبال (۱۳۹۳). بررسی میزان اعتماد اجتماعی شهروندان به پلیس و عوامل مرتبط با آن (مطالعه موردی: شهر قروه). پایان نامه کارشناس ارشد دانشگاه تبریز.
- نژاد اکبری، زهره؛ مجرد کاهانی، مسعود و دامن‌کشان، نگار (۱۳۹۲). واکاوی رابطه سرمایه‌های اجتماعی پلیس و امنیت اجتماعی (مطالعه موردی، ناحیه دو شهر کرمان). فصلنامه دانش انتظامی کرمان، سال چهارم، شماره ۶، صص ۳۲-۵۱. قابل بازیابی از:
http://kerman.jrl.police.ir/article_16531.html.

– نظری، جواد و متقی، یدالله (۱۳۹۲). تبیین جامعه‌شناختی نحوه نگرش به عملکرد نیروی انتظامی (در برخورد با یک مساله اجتماعی). فصلنامه دانش انتظامی ایلام، سال دوم، شماره هفتم. قابل بازیابی از:

http://ilam.jrl.police.ir/article_14150.html

– ولی بیگی، مجتبی؛ سعیدی مطلق، محمدحسن وحیدری، غزاله (۱۳۹۶). مؤلفه‌های مؤثر سرمایه اجتماعی بر احساس امنیت در فضاهای شهری نمونه موردی شهر قزوین. فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی، شماره ۵۱. قابل بازیابی از:

http://sss.jrl.police.ir/article_12043.html

– Adams, R. E., Rohe, W. M., Arcury, T. A. (2005). Awareness of community-oriented policing and neighborhood perceptions in five small to midsize cities. *Journal of Criminal Justice*, 33, 43–54. Retrieved from:

[http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0047-2352\(04\)00118-7](http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0047-2352(04)00118-7)

– Bhandari, R. B. (2014). Social capital in disaster risk management; a case study of social capital mobilization following the 1934 Kathmandu Valley earthquake in Nepal. *Disaster Prevention and Management*, 23(4), 314–328. Retrieved from:

<http://ecite.utas.edu.au/119345>.

– Boateng, Francis D. (2012) Public Trust in the Police: Identifying Factors that Shape Trust in the Ghanaian Police, Working Paper No 42, June 2012. Retrieved from: www.ipes.info/WPS/WPS_No_42.pdf

– Bourdieu, P. (1986) The forms of capital, In Richardson, J., New York: Greenwood press.

– Chen, T. Turner, J. (2014). “Extending Social Security Coverage to the Rural Sector in China”, *International Social Security Review*, 67 (1):49-70. Retrieved from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/issr.12030>

– Packard, J. Callaway, L. Dorris, C. & Suhr, E. (2013). "Social Ties, Perceptions of Disorder and Distress: a Qualitative Examination of the Protective Effects of Social Capital in Neighborhoods. Retrieved from:

<https://hipatiapress.com/hpjournals/index.php/rimcis/article/view/478>

– Putnam, R.D. (1993), *The Prosperous Community: Social Capital and Public Life*, *The American Prospect*, Vol. 4, pp. 35-42. Retrieved from:

<https://scholar.harvard.edu/robertputnam/publications/prosperous-community-social-capital-and-public-life>

– Tyler, T.R (2006). Restorative justice and procedural justice. *Journal of Social Issues*, 62, 305-323.

